

Redovisning av uppföljning av strandskyddsbeslut 2015

OBS! Reviderad 160513 tabell 3-4K

Förord

Naturvårdsverket beslutade om denna redovisning i mars 2016.
Reviderad i tabell 3-4K den 13 maj 2016.

Innehåll

FÖRORD	2
INNEHÅLL	3
INLEDNING	4
Redovisningen	4
Bakgrund	4
Genomförande	5
LÄNSSTYRELSESNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2015	7
Beslut om strandskyddsdispens	7
KOMMUNERNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2015	17
Beslut om strandskyddsdispens	17

BILAGOR:

Bilaga 1 Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut per kommun

Bilaga 2 Kommunernas strandskyddsbeslut per kommun

Inledning

Redovisningen

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket fick i regleringsbrevet för budgetåret 2016 ett återrapporteringskrav om uppföljning av strandskydd. Motsvarande jämförbar statistik har förts sedan 2011 års strandskyddsbeslut, vilket innebär att statistiken redovisas för femte året i följd.

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket ska redovisa statistik som rör kommunernas och länsstyrelsernas beslut om att upphäva och ge dispens från strandskyddet samt tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Av redovisningen ska framgå hur många upphävanden och dispenser samt tillsynsbeslut som länsstyrelserna och kommunerna har beslutat om under 2015, fördelat på kommuner. Statistiken ska visa vilket ändamål upphävandet haft eller för vilken åtgärd dispensen getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för beslutet samt om den beslutande myndigheten begärt eller låtit utföra särskild inventering som ett led i bedömningen enligt 7 kap. 26 § miljöbalken. Vad avser tillsynsbeslut ska ändamålet med beslutet anges. Statistiken ska även visa kommunala beslut om dispens eller upphävande som överklagats eller som en länsstyrelse beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken, samt kommuners och länsstyrelsernas tillsynsbeslut som överklagats. Redovisningen lämnas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 april 2016.

Länsstyrelserna har i regleringsbrevet för 2015 fått i uppdrag att bidra med underlag till Naturvårdsverket, senast den 16 februari 2016 enligt följande;

Strandskydd

59. Länsstyrelserna ska löpande registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsens samtliga beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet samt tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Uppgifterna ska efter utgången av året sammanställas i statistik som visar bl.a. hur många beslut om upphävanden och dispenser samt tillsynsbeslut som har fattats, fördelat på kommuner. Statistiken ska visa vilket ändamål upphävandet haft eller för vilken åtgärd dispensen getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för beslutet, samt om den beslutande myndigheten begärt eller låtit utföra särskild inventering som ett led i bedömningen enligt 7 kap. 26 § miljöbalken. Vad avser tillsynsbeslut ska ändamålet med beslutet anges.

Länsstyrelsen ska även föra uppgifter om kommunala beslut om dispens eller upphävande som överklagats eller som en länsstyrelse beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken, samt om kommuners och länsstyrelsernas tillsynsbeslut som överklagats. Samtliga uppgifter ska redovisas till Naturvårdsverket i enlighet med myndighetens anvisningar. Redovisning ska ske senast den 16 februari 2016.

Bakgrund

Naturvårdsverket har årligen sedan 2010 rapporterat strandskyddsstatistik till regeringen. Statistiken bygger på beslut som kommuner och länsstyrelser har fattat om att t.ex. medge dispens från strandskyddet och att överpröva kommuners dispensbeslut.

Inga nyheter i år i rapporteringen

Årets rapportering redovisar statistik enligt samma frågeställningar som förra året.

Äldre generella undantag

Vi vill även i år uppmärksamma att antalet dispenser och upphävanden kan vara svåra att jämföra från län till län beroende på att äldre generella undantag från strandskyddet fortfarande tillämpas i 10 län.¹ En effekt av det skulle kunna bli, som exempel, att relativt många dispenser i ett län kan vittna om att strandskyddet gäller fullt ut enligt miljöbalken och i ett län med färre dispenser kan det betyda att ett generellt undantag fortfarande tillämpas. Observera dock att ett sådant samband inte har undersökts. Naturvårdsverket har tidigare lämnat förslag på ändringar för att fasa ut de äldre generella undantagen, i redovisningen ”Strandskydd, Redovisning av ett regeringsuppdrag, korrigerad version daterad 2013-10-24, som följde av regeringsuppdraget från den 20 december 2012 (M2012/3437/Nm).

Dispenser från strandskyddet

I juli 2009 trädde ändringar av strandskyddsreglerna i kraft. Huvudregeln blev då att kommunerna, som första instans, prövar en ansökan om dispens från strandskyddet. Länsstyrelsen är första instans om dispensen avser byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Ändringarna 2009 innebar även att länsstyrelsen ska granska en kommuns beslut om strandskyddsdispens för att se om det finns skäl att anta att det inte finns förutsättningar för dispens eller att en brist i ärendets handläggning kan ha haft betydelse för utgången i ärendet. Kommunerna ska därför sända alla sina beslut om dispens till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska sedan bedöma om det finns skäl för överprövning av beslutet. Om länsstyrelsen bedömer att det inte finns förutsättningar för dispens ska den upphäva dispensbeslutet. Naturvårdsverket granskade till och med juni 2009 samtliga dispenser. Därefter är det Naturvårdsverkets roll att enbart granska länsstyrelsernas dispenser.

Upphävande av strandskyddet

Den 1 september 2014 trädde en ny bestämmelse om strandskydd i kraft. I 7 kap. 18 § tillkom en möjlighet till upphävande om strandskyddet gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten.

Länsstyrelsen kan fortfarande i det enskilda fallet besluta om att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften eller området enligt plan- och bygglagen avses omfattas av en detaljplan och behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. MB och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Genomförande

Vi rapporterar besluten uppdelat på utfärdande myndighet, dvs. kommunernas beslut om strandskydd för sig och länsstyrelsernas beslut för sig. Sammanställningen bygger på den information som länsstyrelserna, enligt våra anvisningar, har rapporterat till oss. I vissa fall har vi vänt oss till

¹ De län i vilka äldre generella undantag tillämpas helt eller delvis är, Gotland, Jönköping, Norrbotten, Skåne, Stockholm, Uppsala, Värmland, Västerbotten, Västmanland och Västra Götaland.

länsstyrelserna för att få nödvändiga förtydliganden av inrapporterad information. Vi har bett om att alla celler i tabellerna ska fyllas i, antingen med antalet beslut, upphävanden och så vidare, eller med ett frågetecken (?) då information saknas alternativt med en nolla (0) då det är säkert ställt att inget har gjorts. ”K” efter siffra vid en tabell betyder kommun och ”L” betyder länsstyrelse.

Statistiken kring besluten och dessas innehåll kan ha förts med en viss variation i landet, oavsett de generella undantagen som beskrivits ovan, men rapporten ger ändå en överskådlig bild av prövningen och de beslut som fattats under 2015.

Några förtydliganden

Med **komplementbyggnad** avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med **tillbyggnad** avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad.

Särskild inventering. Här efterfrågas om länsstyrelsen begärt eller låtit utföra särskild inventering som ett led i bedömningen av strandskyddets syften, enligt 7 kap. 26 § MB. Vi har hänvisat till kapitel 5 i Naturvårdsverkets och Boverkets handbok 2009:4 utgåva 2, för vägledning om vilka hänsyn som bör tas och som bör ingå vid en inventering.

Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut 2015

Beslut om strandskyddsdispens

Länsstyrelserna fattar beslut om dispens när det gäller strandskydd i skyddade områden t.ex. naturreservat och nationalpark eller då det rör byggande av försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, 7 kap. 18 a § MB.

Tabell 1L. Länsstyrelserna har under 2015 fattat 461 beslut om medgivanden eller avslag till dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 MB. I en dispens kan en eller flera åtgärder ha medgivits eller avslagits. I tabell 1L redovisas att 501 åtgärder har medgivits och 104 åtgärder har avslagits. För en mer detaljerad redovisning per kommun, se bilaga 1.

I tabell 2L redovisas fördelningen av de åtgärder som medgivits dispens från strandskyddet av länsstyrelsen per län enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 MB.

I tabell 3-4L, redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 a § MB för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och dispenser för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 1.

Tabell 5L. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB, se tabell 5L. Under 2015 har länsstyrelserna fattat flest beslut med hänvisning till särskilt skäl enligt punkt 1, att ett område redan är ianspråktaget (212 åtgärder) och enligt punkt 5, att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (177 åtgärder).

I tabellen redovisas också antalet särskilda inventeringar som gjorts som ett led i bedömningen av en plats när det gäller strandskyddets syften. En sådan särskild inventering har gjorts sammanlagt 11 gånger fördelat på tre länsstyrelser. Tabell 5L finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Tabell 6L. Länsstyrelsen har rätt att upphäva strandskyddet i enskilda fall enligt 7 kap. 18 § p 1-3 MB. Totalt har 40 beslut omfattande 41 områden fattats i enlighet med denna bestämmelse under 2015, se tabell 6L. En särskild inventering har gjorts sammanlagt 15 gånger i samband med prövning av upphävande av ett område. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

I tabell 7L redovisas antalet beslut om dispens från strandskyddet som avslagits av länsstyrelsen och sedan överklagats till mark- och miljödomstol (MMD). Under 2015 beslutade länsstyrelserna om 88 avslag och 30 av dessa överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

I tabell 8L redovisas antalet tillsynsbeslut per åtgärd under 2015. Länsstyrelserna beslutade om totalt 39 tillsynsbeslut varav 25 överklagades. En övervägande del av tillsynsbesluten fattades av en länsstyrelse. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Tabell 1L. Beslut om strandskyddsdispens.

Antalet beslut av länsstyrelsen i ärenden om dispens från strandskyddet². Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder respektive avslag för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antalet beslut om dispens	Antal åtgärder för vilka dispens medgivits	Antal åtgärder för vilka dispens avslagits
Stockholm	26	33	30	3
Uppsala	8	4	5	0
Södermanland	9	5	5	6
Östergötland	13	6	11	0
Jönköping	13	7	7	0
Kronoberg	8	1	1	0
Kalmar	12	46	52	1
Gotland	1	34	44	2
Blekinge	5	21	25	5
Skåne	33	43	46	3
Halland	6	14	11	4
Västra Götaland	49	122	148	42
Värmland	16	40	16	27
Örebro	12	5	6	1
Västmanland	10	4	4	2
Dalarna	15	6	8	0
Gävleborg	10	0	0	0
Västernorrland	7	21	25	2
Jämtland	8	6	6	1
Västerbotten	15	18	23	3
Norrbotten	14	25	28	2
Totalt Sverige	290	461	501	104

² Enligt 7 kap. 18 a § p 1-2 MB.

Tabell 2L. Åtgärder för dispens.

Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av länsstyrelsen³. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	Bostads- hus inkl. fritidshus	Komplement- byggnad/till- byggnad	Anläggning Tu- rism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga/ Pir	Transformatorstation, nätstation, nedlägg- ning kabel etc.	Båt- hus	Friluft- anord- ningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	1	3	10	1	4	5	0	2	0	5	31
Uppsala	8	0	0	1	0	0	2	0	1	0	1	5
Södermanland	9	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	4
Östergötland	13	0	0	0	0	3	5	0	0	0	3	11
Jönköping	13	0	1	0	0	5	0	0	1	0	0	7
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Kalmar	12	0	1	6	4	12	14	1	0	1	13	52
Gotland	1	0	2	29	0	1	1	1	0	0	10	44
Blekinge	5	3	1	4	0	6	3	0	0	2	6	25
Skåne	33	1	3	12	1	1	8	1	2	2	15	46
Halland	6	0	3	4	0	0	1	0	0	0	3	11
Västra Götaland	49	0	24	48	5	20	18	3	0	1	29	148
Värmland	16	0	0	8	1	3	0	0	1	0	3	16
Örebro	12	0	0	1	0	1	1	0	1	0	2	6
Västmanland	10	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	4
Dalarna	15	0	0	0	0	1	2	1	3	1	0	8
Gävleborg ⁴	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	0	3	5	1	1	4	4	0	5	2	25
Jämtland	8	0	1	0	0	2	2	0	1	0	0	6
Västerbotten	15	0	1	0	0	7	1	1	1	4	8	23
Norrbotten	14	0	5	4	2	1	10	1	4	0	1	28
Totalt Sverige	290	5	48	132	17	69	81	13	18	16	102	501

³ Enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 MB.

⁴ Inga dispensbeslut av länsstyrelsen under 2015.

Tabell 3-4L. Antalet dispenser⁵ per län för nyetablering av bostadshus, (permanentboende och fritidsboende) och bryggor.

Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor
Stockholm	26	0	0
Uppsala	8	0	0
Södermanland	9	0	0
Östergötland	13	0	2
Jönköping	13	0	2
Kronoberg	8	0	0
Kalmar	12	0	4
Gotland	1	0	0
Blekinge	5	0	5
Skåne	33	3	1
Halland	6	0	0
Västra Götaland	49	2	1
Värmland	16	0	2
Örebro	12	0	0
Västmanland	10	0	0
Dalarna	15	0	1
Gävleborg	10	0	0
Västernorrland	7	1	0
Jämtland	8	1	2
Västerbotten	15	0	6
Norrbottn	14	2	0
Totalt Sverige	290	9	26

⁵ Enligt 7 kap. 18 a § MB

Tabell 5L. Skäl för dispens och särskild inventering

Skäl för beviljade dispenser⁶ per län samt redovisning av antalet inventeringar. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Särskild inventering, antal
Stockholm	26	15	0	6	3	7	0	0	31	0
Uppsala	8	1	0	0	0	4	0	0	5	0
Södermanland	9	1	0	1	1	3	0	0	6	0
Östergötland	13	1	0	2	0	8	0	0	11	0
Jönköping	13	1	0	5	0	1	0	0	7	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Kalmar	12	15	1	11	0	24	0	1	52	1
Gotland	1	36	0	1	0	7	0	0	44	0
Blekinge	5	6	1	4	3	11	0	0	25	0
Skåne	33	17	0	2	0	27	0	0	46	8
Halland	6	6	0	0	1	4	0	0	11	0
Västra Götaland	49	79	2	15	9	41	0	2	148	0
Värmland	16	10	2	3	1	0	0	0	16	0
Örebro	12	1	0	1	0	4	0	0	6	0
Västmanland	10	0	0	0	1	2	0	0	3	2
Dalarna	15	0	0	2	0	6	0	0	8	0
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	13	3	4	2	3	0	0	25	0
Jämtland	8	1	0	2	0	3	0	0	6	0
Västerbotten	15	1	0	15	0	6	0	1	23	0
Norrbotten	14	8	1	2	0	15	0	2	28	0
Totalt Sverige	290	212	10	76	21	177	0	6	502	11

⁶ Enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB

Tabell 6L. Skäl för upphävande och särskild inventeringAntal beslut och antal områden där strandskyddet har upphävts⁷

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut, 18 § p 1	Antal områden, 18 § p 1	Antal beslut, 18 § p 2	Antal områden, 18 § p 2	Antal beslut, 18 § p 3a	Antal områden, 18 § p 3a	Antal beslut, 18 § p 3b	Antal områden, 18 § p 3b	Särskild inventering, antal
Stockholm	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönköping	13	0	0	3	3	0	0	0	0	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	1	1	0	0	0	0	0	0	1
Gotland	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	0	0	4	4	0	0	0	0	0
Skåne	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Halland	6	1	1	15	16	0	0	0	0	0
Västra Götaland	49	0	0	0	0	0	0	3	3	0
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västmanland	10	1	1	1	1	0	0	0	0	2
Dalarna	15	0	0	10	10	0	0	0	0	12
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrbotten	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt Sverige	290	4	4	33	34	0	0	3	3	15

⁷ Enligt 7 kap.18 §

Tabell 7L. Överklagade beslut om avslag.

Antal beslut om avslag på ansökan om strandskyddsdispens, samt antal beslut om avslag som överklagats till mark- och miljödomstol

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som länsstyrelsen beslutat om	Antal beslut om avslag som överklagats till mark- och miljödomstol
Stockholm	26	3	0
Uppsala	8	0	0
Södermanland	9	1	0
Östergötland	13	0	0
Jönköping	13	0	0
Kronoberg	8	0	0
Kalmar	12	1	0
Gotland	1	2	1
Blekinge	5	4	1 ⁸
Skåne	33	4	2
Halland	6	4	2
Västra Götaland	49	32	15
Värmland	16	24	1
Örebro	12	1	1
Västmanland	10	2	2
Dalarna	15	0	0
Gävleborg	10	0	0
Västernorrland	7	2	1
Jämtland	8	1	1
Västerbotten	15	5	1
Norrbottn	14	2	2
Totalt Sverige	290	88	30

⁸ Ej ändring av MMD.

Tabell 8L. Antal tillsynsbeslut dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats.

Länstyrelse	Antal kommuner	Försvarsanl., allmän väg eller jämväg (p 1)	Varav antal överklagade	Bostadshus inkl. fritidshus	Varav antal överklagade	Komplementbyggnad/-tillbyggnad	Varav antal överklagade	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Varav antal överklagade	Brygga/ Pir	Varav antal överklagade	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Varav antal överklagade	Båthus	Varav antal överklagade	Friluftsanordningar	Varav antal överklagade	Väg/ Bro	Varav antal överklagade	Annat	Varav antal överklagade	Totalt antal beslut per ändamål	Varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
Stockholm	26	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönköping	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0
Gotland	1	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	5	1
Blekinge	5	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Skåne	33	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Halland	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	3	2
Västra Götaland ⁹	49	0	0	0	0	4	4	0	0	10	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8	6	22	18

⁹ 13 beslut om föreläggande totalt, men sammanlagt har 20 strandskyddstillsynsärenden avslutats under året. Ärenden kan också avslutas som avskrivningar pga dispens i efterhand eller återställande innan beslut. Ett flertal av överklagandena gäller ärenden som beslutades 2014.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagade	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagade	Komplementbyggnad/-tillbyggnad	varav antal överklagade	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagade	Brygga/ Pir	varav antal överklagade	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagade	Båthus	varav antal överklagade	Friluftsanordningar	varav antal överklagade	Väg/ Bro	varav antal överklagade	Annat	varav antal överklagade	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2
Dalarna	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrbotten	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt Sverige	290	0	0	1	0	9	7	1	1	13	8	0	0	0	0	0	0	0	0	15	9	39	25

Kommunernas strandskyddsbeslut 2015

Beslut om strandskyddsdispens

Kommuner kan besluta om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 b § MB. På Gotland är det länsstyrelsen som prövar de allra flesta dispensererna då hela kusten är skyddad som naturreservat. Region Gotland, som motsvarar en kommun, har dock möjlighet att besluta om dispens i inlandet.

Tabell 1K. Under 2015 har kommunerna fattat 4584 beslut om dispenser (exklusive avslag). Statistik för antalet avslag redovisas inte av kommunerna till länsstyrelserna och kan därför inte redovisas i denna sammanställning. Tabell 1K redovisar att antalet kommunala medgivanden till dispenser som länsstyrelsen har överprövat enligt 19 kap. 3 b § MB är 709, varav 247 helt eller delvis har upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § 3 st MB. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 2K redovisas antalet kommunala medgivanden till dispenser enligt 7 kap. 18 b § MB, uppdelade på åtgärder. Antalet åtgärder som har fått dispens är 5935 st.

I tabell 3-4K redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 b § MB för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

Tabell 5K. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB. Under 2015 har kommunerna fattat flest beslut med hänvisning till särskilt skäl enligt p 1, dvs. att ett område redan är ianspråktaget. En särskild inventering har gjorts i 52 ärenden. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

Tabell 6K. I tabellen redovisas dispenser från strandskyddet som medgivits på kommunal nivå och sedan upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § 3 st. MB. fördelat på åtgärd. Totalt har länsstyrelserna år 2015 upphävt 321 av de åtgärder som kommunen tidigare har medgivit. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

Tabell 7K. För de åtgärder som har upphävts, har kommunen angett skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 8K anges antalet kommunala beslut där kommunen har avslagit ansökan om dispens från strandskyddet och beslutet sedan har överklagats till länsstyrelsen, totalt 228 beslut. Av dessa har länsstyrelsen ändrat besluten i 44 fall och därmed beviljat dispens. 151 beslut med länsstyrelsen som andra instans, har överklagats vidare till mark- och miljödomstolen (MMD) enligt 19 kap. 3 b § 3 st. MB.

I tabell 9K redovisas antal tillsynsbeslut under 2015. Kommunerna beslutade om totalt 210 tillsynsbeslut varav 70 överklagades.

Tabell 1K. Beslut om strandskyddsdispens.

Antal beslut om dispens (exklusive avslag¹⁰) från strandskyddet. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut om dispenser, exkl. avslag	Antal åtgärder som medgivits i besluten om dispens	Antal beslut om dispenser som Lst överprövat (19:3b MB)	Antal beslut som Lst helt eller delvis upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal åtgärder som medgivits som Lst upphävt (19:3b 3 st MB)
Stockholm	26	846	1 206	228	8	8
Uppsala	8	115	166	16	6	7
Södermanland	9	117	162	22	10	19
Östergötland	13	220	276	33	8	9
Jönköping	13	133	133	32	8	8
Kronoberg	8	102	113	7	6	7
Kalmar	12	155	192	28	11	13
Gotland	1	4	4	0	0	0
Blekinge	5	99	145	11	10	17
Skåne	33	140	154	21	7	7
Halland	6	100	103	18	4	4
Västra Götaland	49	662	893	93	65	78
Värmland	16	120	154	20	16	17
Örebro	12	94	125	31	5	9
Västmanland	10	60	74	12	8	9
Dalarna	15	370	486	49	27	37
Gävleborg	10	318	385	12	8	12
Västernorrland	7	257	306	11	4	5
Jämtland	8	166	211	8	4	4
Västerbotten	15	294	384	21	14	21
Norrbottn	14	212	271	36	18	29
Totalt Sverige	290	4 584	5 943	709	247	320

¹⁰ Beslut om avslag behöver kommunen inte skicka till länsstyrelsen.

Tabell 2K. Åtgärder för dispens.

Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits per kommun enligt 7 kap. 18 b § MB. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/Tillbyggnad	Bostadshus inkl. fritidshus	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/Hotell	Brygga/Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftsanordningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	516	144	11	204	151	8	8	20	135	1 197
Uppsala	8	74	18	0	17	21	2	5	4	25	166
Södermanland	9	74	37	1	12	25	0	0	2	11	162
Östergötland	13	70	61	11	28	16	3	19	4	64	276
Jönköping	13	34	55	0	7	12	0	4	3	18	133
Kronoberg	8	39	16	9	12	22	0	0	2	13	113
Kalmar	12	79	40	11	4	38	0	1	2	17	192
Gotland	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	4
Blekinge	5	61	35	0	7	29	1	4	2	6	145
Skåne	33	41	9	13	2	29	0	1	7	52	154
Halland	6	31	25	0	0	33	0	1	3	10	103
Västra Götaland	49	368	123	8	94	101	5	9	24	161	893
Värmland	16	59	35	2	0	23	1	12	1	21	154
Örebro	12	58	22	1	10	18	0	7	0	9	125
Västmanland	10	28	14	1	10	15	0	1	2	3	74
Dalarna	15	226	85	33	28	48	11	17	4	34	486
Gävleborg	10	148	76	4	31	57	6	12	15	37	386
Västernorrland	7	81	66	1	20	79	4	6	7	42	306
Jämtland	8	73	53	4	16	27	13	2	5	18	211
Västerbotten	15	120	126	14	22	38	17	6	18	23	384
Norrbottnen	14	83	109	3	8	48	3	2	1	14	271
Totalt Sverige	290	2 264	1 150	127	532	831	74	117	126	714	5 935

Tabell 3-4K. Antalet dispenser¹¹ per län för nyetablering av bostadshus, (permanentboende och fritidsboende) och bryggor.

Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor
Stockholm	26	58	64
Uppsala	8	2	6
Södermanland	9	5	2
Östergötland	13	22	15
Jönköping	13	23	3
Kronoberg	8	8	4
Kalmar	12	21	3
Gotland	1	1	0
Blekinge	5	15	4
Skåne	33	9	2
Halland	6	5	0
Västra Götaland	49	47	10
Värmland	16	42	0
Örebro	12	6	8
Västmanland	10	4	6
Dalarna	15	45	14
Gävleborg	10	31	21
Västernorrland	7	27	8
Jämtland	8	28	15
Västerbotten	15	58	9
Norrbottnen	14	38	3
Totalt Sverige	290	495	197

¹¹ Enligt 7 kap. 18 b § MB

Tabell 5K. Skäl för dispens¹² och särskild inventering.

Skäl för beviljade dispenser samt redovisning av antalet inventeringar. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Särskild inventering antal
Stockholm	26	852	27	194	39	191	3	0	1 306	0
Uppsala	8	104	1	20	1	37	1	2	166	0
Södermanland	9	90	7	10	1	17	1	1	127	3
Östergötland	13	189	12	20	0	32	1	22	276	16
Jönköping	13	72	16	5	2	19	1	18	133	0
Kronoberg	8	57	2	16	3	18	0	17	113	0
Kalmar	12	121	9	4	6	40	0	12	192	1
Gotland	1	2	0	0	0	2	0	0	4	0
Blekinge	5	92	8	6	4	23	10	2	145	0
Skåne	33	73	3	13	8	56	1	0	154	?
Halland	6	56	4	0	5	35	1	2	103	0
Västra Götaland	49	559	49	65	27	169	7	17	893	0
Värmland	16	76	7	1	0	28	0	8	120	0
Örebro	12	76	4	14	7	24	0	0	125	0
Västmanland	10	42	8	9	3	12	0	0	74	0
Dalarna	15	303	23	47	18	59	2	33	485	?
Gävleborg	10	223	21	42	9	87	2	2	386	?
Västernorrland	7	157	18	25	46	49	2	9	306	0
Jämtland	8	116	5	31	8	21	0	30	211	0
Västerbotten	15	203	22	44	10	57	4	44	384	32
Norrbottn	14	182	17	9	14	33	0	16	271	0
Totalt Sverige	290	3 645	263	575	211	1 009	36	235	5 974	52¹³

¹² Enligt 7 kap. 18 c-d § § MB.

¹³ Siffrorna är eventuellt underskattade eftersom uppgifter saknas för ett antal kommuner.

Tabell 6K. Upphävande av dispens för åtgärd.

Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits och som länsstyrelsen sedan har upphävt enligt 19 kap. 3 b § 3 st MB per kommun. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komple- mentbygg- nad/Tillbyg- gnad	Bostadshus inkl. fritids- hus	Anläggning Turism/- Cam- ping/Stugor /Hotell	Brygga/ Pir	Transforma- torstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Frilufts- anord- ningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	4	0	0	1	0	0	0	1	2	8
Uppsala	8	0	1	0	1	1	0	1	0	3	7
Södermanland	9	8	3	0	1	1	0	0	1	3	17
Östergötland	13	4	1	1	1	0	0	0	1	2	10
Jönköping	13	0	5	0	0	0	0	1	1	1	8
Kronoberg	8	2	3	0	1	0	0	0	0	1	7
Kalmar	12	5	2	2	1	0	0	1	0	2	13
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	9	7	0	0	0	1	0	0	0	17
Skåne	33	2	1	0	1	0	0	0	0	3	7
Halland	6	0	3	0	0	0	0	0	1	0	4
Västra Götaland	49	24	24	2	10	1	1	0	2	14	78
Värmland	16	3	4	0	0	0	0	0	0	9	16
Örebro	12	5	3	0	2	0	0	0	0	1	11
Västmanland	10	2	1	0	0	4	0	0	0	2	9
Dalarna	15	16	14	0	1	0	0	0	1	5	37
Gävleborg	10	4	4	0	2	0	1	0	0	1	12
Västernorrland	7	1	2	0	0	0	0	0	3	0	6
Jämtland	8	0	1	0	0	0	0	0	0	3	4
Västerbotten	15	5	13	0	0	0	2	0	0	1	21
Norrbotten	14	5	18	0	0	3	0	0	0	3	29
Totalt Sverige	290	99	110	5	22	10	5	3	11	56	321

Tabell 7K. Skäl för de åtgärder för vilka dispens upphävts.

Angivna skäl av kommunen enligt 7 kap. 18 c § p 1 – 6 MB och 7 kap. 18 d § MB för de åtgärder för vilka dispens medgivits och som länsstyrelsen sedan upphävt enligt 19 kap. 3 b § 3 st MB (se tabell 6K) per kommun. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm ¹⁴	26	4	0	1	0	0	1	0	6
Uppsala	8	2	0	2	0	3	0	0	7
Södermanland	9	12	2	2	0	1	0	0	17
Östergötland	13	7	2	1	0	0	0	0	10
Jönköping	13	2	1	1	0	1	1	2	8
Kronoberg	8	1	2	0	0	1	0	3	7
Kalmar	12	7	0	2	0	2	1	1	13
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	5	1	1	0	0	10	0	17
Skåne	33	4	1	1	0	1	0	0	7
Halland	6	3	0	0	0	0	1	0	4
Västra Götaland	49	50	16	7	2	3	0	0	78
Värmland	16	6	5	1	1	2	0	1	16
Örebro	12	5	4	2	0	0	0	0	11
Västmanland	10	4	1	0	0	4	0	0	9
Dalarna ¹⁵	15	20	8	4	1	0	1	2	36
Gävleborg	10	10	0	2	0	0	0	0	12
Västernorrland	7	1	1	0	0	3	0	1	6
Jämtland	8	4	0	0	0	0	0	0	4
Västerbotten	15	5	7	0	1	2	0	6	21
Norrbottn	14	19	2	0	3	3	0	2	29
Totalt Sverige	290	171	53	27	8	26	15	18	318

¹⁴ För 2 åtgärder har inget särskilt skäl angivits av berörda kommuner.

¹⁵ En dispens saknar särskilt skäl

Tabell 8K. Överklagade beslut om avslag.

Antal överklagade beslut där kommunen avslagit ansökan om dispens från strandskyddet för en eller flera åtgärder och antal beslut där länsstyrelsen efter överklagande ändrat kommunens beslut och beviljat dispens (här avses alla ändringar, dvs. även ändringar av t.ex. tomtplats), per kommun. I sista kolumnen anges antalet överklaganden till mark- och miljödomstolen (MMD) av länsstyrelsens beslut som andra instans, alltså både efter länsstyrelsens prövning av överklagande och efter länsstyrelsens upphävande enligt 19 kap. 3b § 3 st MB.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal kommunala beslut om avslag som överklagats till länsstyrelsen	Antal överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen	Antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till MMD
Stockholm	26	121	19	62
Uppsala	8	10	2	6
Södermanland	9	4	0	4
Östergötland	13	5	6	1
Jönköping	13	3	0	2
Kronoberg	8	3	0	0
Kalmar	12	4	1	11
Gotland	1	0	0	0
Blekinge	5	4	0	2
Skåne	33	9	2	0
Halland	6	10	3	4
Västra Götaland	49	24	3	9
Värmland	16	0	0	0
Örebro	12	2	0	4
Västmanland	10	2	1	10
Dalarna	15	5	0	14
Gävleborg	10	6	6	3
Västernorrland	7	0	0	4
Jämtland	8	2	0	3
Västerbotten	15	13	1	5
Norrbottn	14	1	0	7
Totalt Sverige	290	228	44	151

Tabell 9K. Antal tillsynsbeslut dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/ tillbyggnad	varav antal överklagade	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagade	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/Hotell	varav antal överklagade	Brygga/ Pir	varav antal överklagade	Transformatorstation, nätsta- tion, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagade	Båthus	varav antal överklagade	Fritluftsanordningar	varav antal överklagade	Väg/ Bro	varav antal överklagade	Annat	varav antal överklagade	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentar från länsstyrelsen
Stockholm	26	0	0	7	4	0	0	8	3	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	20	7	Inga uppgifter erhållna från 12 kommuner
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	
Östergötland	13	0	0	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1	8 kommuner har inte svarat
Jönköping	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	
Kalmar	12	3	3	4	1	0	0	6	2	0	0	2	0	1	1	0	0	6	3	22	10	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	11	0	8	2	0	0	4	3	4	0	0	0	0	0	0	0	11	7	40	12	
Skåne	33	9	0	9	0	0	0	1	1	2	0	0	0	1	0	0	0	12	4	39	5	Uppgifter saknas för 1 kommun
Halland	6	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Västra Götaland	49	2	0	17	9	0	0	16	8	1	0	1	1	0	0	2	2	14	6	53	26	Uppgifter saknas för 6 kommuner
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Örebro	12	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dalarna	15	1	0	2	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	7	1	
Gävleborg	10	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	Uppgifter saknas för alla 10 kommunerna
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
Jämtland	8	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	
Västerbotten	15	0	0	3	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	7	2	
Norrbottn	14	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	6	3	Uppgifter saknas för 5 kommuner
Totalt Sverige¹⁶	290	28	3	58	20	0	0	41	19	7	0	4	2	3	1	2	2	60	23	210	70	

¹⁶ Siffrorna är eventuellt underskattade eftersom uppgifter saknas för ett antal kommuner.